

Indre Fosen kommune,
Rådhusveien 13.
7100 RISSA.

30 SEPT 2020

**HØRINGSUTTAELSE TIL HELSE – OG OMSORGSPLANEN I INDRE
FOSEN KOMMUNE. - Avgitt fra Per Tronstad - 24.09.20** **MOTTATT**

Denne uttalelsen gjelder kun legevaktordningen i plandokumentet og de utfordringer en har omkring sikkerhet og sårbarhet i denne sammenheng.

Legevaktordningen ble etablert for 10-12 år siden som et interkommunalt foretak mellom de to tidligere kommunene Rissa og Leksvik. Det var full enighet mellom kommunene både når det gjaldt organisering av vaktordningen og likeså omkring valget av Vanvikan som lokasjon for legevakta. Ved siden av at Vanvikan var et trafikknutepunkt i i regionen så hadde det også en lett tilgjengelighet og relativt kort reiseavstand for brukerne av tjenesten i begge kommuner. Ingen fastboende i de to kommunene fikk mer enn 49 km i reiseavstand (maks 40 min reisetid) til Vanvikan. Avstandene er naturligvis de samme også i dag, mens reisetiden kanskje er ytterligere kortet ned som følge av vegutbedringer på hovedveiene i Fosen.

I planforslaget fremstilles det som at Vanvikan er uegnet til formålet og at det hefter stor sikkerhetsrisiko med legevakta som ligger i Vanvikan. Det er imidlertid ingen holdepunkter for en slik påstand – Det er faktisk ingen ting som taler for at det skulle være en større risiko for kriminelle handlinger i Vanvikan enn på et hvilket som helst annet sted i Indre Fosen.

Derimot er det åpenbart knyttet sikkerhetsrisiko til en legevaktordning som er betjent med bare en lege, men dette gjelder jo hvordan vakta er organisert – uavhengig av hvor vaktlokalene ligger.

Det kan opplyses at i følge årsrapport for 2019 fra Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin, var 65 % av legevaktene i Norge i fjor betjent med bare en fastlege, i likhet med den vaktordningen som en har i Indre Fosen.

Likevel vil jeg si at dette ikke er noen god ordning - verken ut fra sikkerhets- eller kvalitetsmessige hensyn - og jeg skulle heller sett at man i helse- og omsorgsplanen heller vurderte å styrke legevaktordningen med en helsearbeider/ sykepleier ved siden av vaktlegen.

Det vil både trygge sikkerheten og samtidig bedre kvaliteten på tjenesten – og det vil også bidra til å kunne rekruttere og beholde velkvalifisert helsepersonell i kommunen. Jeg mener derfor at det blir nærmest en avsporing når man

knytter denne problemstillingen til valg av lokasjon for legevakta som må endres –når det er bemanning og organisering det må gjøres noe med.

Hvis alternativet skulle bli å flytte legevakta til legesenteret i Rissa, vil en ha de samme utfordringene også der, men i tillegg så har en da også satt hele befolkningen i hovedsognet i Leksvik på sidelinjen(ca 2.600 innb.) i forhold til legevakta i kommunen.De vil alle få en reiseavstand til legevakta på minimum 50 km og opp til 72 km(Litlsollia) -og da snakker vi om en reisetid på +/- 1 time.Det kan i denne sammenheng også nevnes at alle i Leksvik får en kortere reiseavstand til legevakta i nabokommunen Inderøy,men dette er vel heller ingen tilfredsstillende/aktuell løsning. Legevakta i Vanvikan fungerte godt mens det var interkommunalt samarbeid mellom de to kommunene.Det var derfor en viktig premiss for at de samme kommunene senere frivillig slo seg sammen til en kommune.Hva er det egentlig da som skulle diskvalifisere Vanvikan som fortsatt lokasjon for legevakta i Indre Fosen – rent saklig sett?

Det har nylig kommet en forskningsrapport fra kompetansesenteret for legevaktmedisin som fastslår at reiseavstand er en avgjørende faktor for hvor mye innbyggerne bruker legevakta.Rapporten sier at økende avstand fra legevaktlokalet medfører tilsvarende redusert bruk av vaktordningen.På slike steder vil det altså oppstå et underforbruk av legevakta med de alvorlige konsekvenser det kan få for de som havner i denne situasjonen. Dette dreier seg tross alt om beredskap og et tilbud om akuttmedisinsk hjelp til alle våre innbyggere.

Hvis befolkningen i Leksvik hovedsogn får en reisetid til legevakta på 1 time eller mer, har de faktisk havnet i en slik uønsket situasjon.

Konklusjon:

Jeg vil sterkt advare mot at en gjennom en målrettet handlingsplan for helse og omsorg gjør et forsøk på å diskvalifisere Vanvikan som uegnet til fortsatt å være lokasjon for legevakta i kommunen, fordi dette blir en ren avsporing.

Problemene og utfordringene er knyttet til organisering og bemanning av legevakta og ikke til beliggenheten. Da må man gjøre noe med det som er den virkelige problemstillingen og avstå fra å gjøre det som vil/kan være et stort feilgrep.

Selv om det senere skulle bli aktuelt med å etablere interkommunalt samarbeid om legevaktordninga, vil Vanvikan med sin beliggenhet fortsatt være en høyst aktuell plassering av legevakta med akseptabel reiseavstander innenfor store

deler av Fosenregionen – og vil derfor være en lokasjon som de aller fleste kan samle seg om.

Med vennlig hilsen

Jon Tronstad.